

مرکز آموزشی دهانی شهید بهشتی

راهنمای بیماران

مراقبت های قبل و بعد

بیحسی نخاعی یا اسپینال

شماره سند: ED-TA-02

تلفن های بیمارستان: ۰۶-۳۸۳۸۰۷۰۳-۰۸۱

آدرس سایت اینترنتی

<http://beheshti.umsha.ac.ir>

ویرایش ۰۶- بازنگری آذر ۱۴۰۰

➤ در صورت سردرد شدید که با تغییر وضعیت بهبود نیافت به پزشک مراجعه کنید.

بی حسی اپی دورال:

این بی حسی با تزریق محلول بی حسی به داخل فضای اپی دورال صورت می گیرد.

روش کار:

روش کار مثل اسپینال است با این تفاوت که سوزن باید قبل از دورا قرار گیرد و دورا را سوراخ نکند سپس از طریق سوراخ موجود در سوزن کاتتر پلاستیکی را وارد می کنند و سوزن را به آرامی خارج می کنند و دارو را از طریق کاتتر داخل می کنند.

عوارض:

احتمال سوراخ شدن دورا و مسمومیت با بی حسی کننده م وضعی و نیز هماتوم در اپی دورال از عوارض این روش است.

تهیه کننده: واحد آموزش به بیمار

مشاور علمی: گروه ارولوژی

منبع: اصول پایه بیهوشی میلر

۴- احتباس ادرار: در بی حسی نخاعی بدلیل اینکه از عصب دهی به مثانه ممانعت به عمل می آورد تجویز حجم زیاد مایع وریدی می تواند موجب اتساع و نیاز به تخلیه با سوند یا کاتتر باشد.

مراقبت های پس از بی حسی اسپینال

- در طی ۲۴ ساعت اول پس از بی حسی اسپینال (از کمر) به پشت خوابیده و به پهلو بچرخید. سرلتن را بلند نکنید.
- هر موقع توانستید از راه دهان چیزی بخورید مایعات مثل آب میوه- قهوه - نسکافه و.. به میزان ۱۵-۱۰ لیوان بخورید.
- بعد از بیحسی های اسپینال و اپیدورال با اینکه حس پاها برگشته است ولی قدرت عضلات پاها ممکن است تا ۱۲ ساعت بطور کامل برنگردد و این موجب میشود بیمار در حال ایستاده تعادل خوبی نداشته باشد. پس همیشه در اولین ایستادن و راه رفتن بعد از عمل حتی اگر احساس سلامتی کامل میکنید باید از فرد دیگری کمک بگیرید تا از افت ناگهانی فشارخون جلوگیری شود.
- ۲-۱ روز اول بیشتر استراحت کنید و کمتر راه بروید و در زمان استراحت از بالش کوتاه استفاده کنید.

بی حسی ناحیه ای دو نوع می باشد:

۱- اسپاینال

۲- بی حسی اپی دورال

در این نوع بی حسی ها بدن بیمار از کمر به پایین بی حس می شود در بی حسی اسپاینال ماده بی حسی مانند لیدوکائین به اطراف نخاع و به درون مایع مغزی نخاعی تزریق میشود ولی در بی حسی اپیدورال ماده بی حسی به دور پرده دورا یا سخت شامه که اطراف نخاع را گرفته تزریق میشود.

موارد کاربرد روش بی حسی ناحیه ای

عموماً جهت اعمال جراحی قسمت پایین شکم، ناحیه ی رکتال ، واژینال ، فتق ها ، جراحی های اورولوژی ، بیماران غذا خورده ، بیماران معتاد ، بیماری که مشکل راه هوایی دارد، بیمارانی که بیماری سیستمیک کبدی- کلیوی دارند.

آمادگی پیش از عمل:

آمادگی پیش از عمل بی حسی تفا وتی با بیهوشی عمومی ندارد هر روشی که متخصص بیهوشی و جراح به صلاح شما انتخاب کنند را پذیرا بوده و همکاری کنید . آزمایشات لازم، نوار قلب و عکس سینه اگر توسط پزشک درخواست شده باشد، باید تهیه کنید.

آزمایش پشت بیمار و بررسی عیوب ساختمان و عفونت و بررسی مشکلات انعقادی ضروری می باشد.

روش کار:

برای انجام این کار بیمار یا در حالت نشسته یا خوابیده به پهلو (افراد ضعیف یا بیمارانی که آرامبخش مصرف کرده اند) قرار می گیرد. روش کار را برای بیمار توضیح داده و از بیمار می خواهیم با گرفتن زانو ها و دادن شکم ب ه درون و چسبانیدن چانه به سینه با پرستار بیهوشی همکاری کند با رعایت این نکات توسط بیمار ناحیه ی تزریق بهتر مشاهده و مشخص می شود. سپس پوست را با گاز و بتادین به روش استریل ضد عفونی کرده و با الکل سفید ناحیه بتادینه پاک شود. سپس پزشک متخصص سوزن را در فضای تعیین شده وارد می کند و دارو در آن محل تزریق شود. البته قبل از تزریق دارو ابتدا کمی از مایع بیرون کشیده می شود تا از محل صحیح ورود سوزن اطمینان حاصل شود.

عوارض جانبی:

عوارض اسپاینال معمولاً قابل قبول و قابل پیش بینی است این عوارض عبارتند از :

- ۱- کاهش فشار خون
- ۲- کاهش ضربان قلب

۳- سردرد

۴- تهوع

۵- احتباس ادرار

درمان:

۱- کاهش فشار خون: این عارضه را می توان با بهبود بخشیدن برگشت خون وریدی و افزایش برون ده قلب درمان کرد . جابجایی خود فرد به دنبال وضعیت خفیف سر به پایین (۱۰-۵درجه) باعث سهولت در بازگشت وریدی می شود بدون اینکه بی حسی نخاعی به طرف بالا گسترش یابد .

۲- سردرد: سردرد بعد از بی حسی نخاعی در قسمت جلوی پیشانی و یا پشت سر است که با نشستن تشدید می شود و با خوابیدن بهبود می یابد که با دوبینی و وزوز گوش نیز ممکن است همراه باشد. بیماران جوان و زنان حامله بیشتر مستعد ابتلا به سردرد پس از بی حسی نخاعی می باشند.

درمان سردرد: با استراحت در بستر و مسکن و تجویز مایعات خوراکی (۱۵-۱۰ لیوان) یا وریدی (روزانه ۳ لیتر) شروع می شود.

۳- تهوع: اگر مدت کوتاهی بعد از اسپاینال اتفاق افتد احتمال کاهش فشار خون وجود دارد که می توان با دارو این عارضه را درمان کرد.